

A SZAKKÖNYVTÁRÜGY ÉS A SZAKIRODALMI INFORMÁCIÓ KÉRDÉSEI A MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETÉNEK SZOMBATHELYI VÁNDORGYÜLÉSÉN

Berke Barnabásné—Cziegler Mária

Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 1980. augusztus 14–16-án tartotta szokásos évi vándorgyűlését, ezúttal Szombathelyen. Programján a magyar könyvtárügy elmúlt tíz évének áttekintése és jelenlegi helyzetének feltérképezése szerepelt. Egyfelől azzal a céllal, hogy választ adjon a kérdésre: milyen mértékben hajtottuk végre a III. Országos könyvtárügyi konferencia ajánlásait, másfelől pedig azzal, hogy megfogalmazódnak azok a kérdések, amelyeknek a közelgő IV. konferencián kell majd napirendre kerülniük.

A plenáris ülésen elhangzott összegző előadások négy nagy témakört öleltek föl. Elsőként FUTALA TIBOR, az Országos Műszaki Könyvtár igazgatója tartott előadást „*Mentek-e a könyvtárak és a tájékoztatási intézmények elébb a III. Országos könyvtárügyi konferencia óta?*” címmel. Ezt követte KISS JENŐ-nek, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatójának beszámolója „*A könyvtári szolgáltatások fejlődéséről az elmúlt évtizedben*”. Dr. HORVÁTH TIBOR, az Eötvös Loránd Tudományegyetem adjunktusa „*A könyvtárak műszaki, technikai ellátottságának alakulása az elmúlt évtizedben*” című áttekintése után dr. HILLER ISTVÁN, a soproni egyetemi könyvtár főigazgatója beszélt „*A könyvtárak személyi ellátottságáról az 1970-es években és összefüggéséről a képzéssel és továbbképzéssel*”.

Másnap három szekcióra tagolódva folytatták a munkát a vándorgyűlés résztvevői.

Az I. szekció a könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdéskomplexummal foglalkozott. Felkért hozzászólói áttekintették az e területen bekövetkezett fejlődést tíz évre visszamenően a közművelődési, társadalomtudományi, valamint a műszaki és természet-tudományi könyvtárakban.

A II. szekció a könyvtárak személyi ellátottságát, a képzés és továbbképzés kérdéseit tűzte a napirendjére.

A III. szekció a könyvtárak műszaki, technikai ellátottságának alakulását, ezen belül elsősorban a számítógépeknek a hazai könyvtári tájékoztatásban játszott szerepét és feladatait, valamint a reprográfia könyvtári alkalmazásának helyzetét és perspektíváját tárgyalta.

A záróülésen dr. ZSIDAI JÓZSEF, az MKE elnöke foglalta össze az elmúlt évtized eredményeit, és vázolta fel a megoldandó feladatokat, főként – a szekcióktól érkező értékelések és javaslatok alapján – a IV. Országos könyvtárügyi konferenciára előterjesztendő kérdéseket.

A vándorgyűlésen a szakma mintegy 600 képviselője vett részt, ami azt jelenti, hogy az összes főfoglalkozású könyvtárosnak megközelítően 10%-a volt jelen. Bizonyítéka ez annak, hogy könyvtárosaink érdeklődése a szakma kérdései iránt széles körű, és ugyanezt állapíthatjuk meg, ha a résztvevők összetételét nézzük, mert valamennyi könyvtártípus dolgozói és vezetői eljöttek Szombathelyre.

Cikkünkben nem ismertetjük teljességgel a vándorgyűlés előadásait. Célunk csupán annyi, hogy megpróbáljuk összefoglalni a szakkönyvtárak ügyéről elhangzott gondolatokat, és hozzátegyük azokat, amelyek bennünk akkor és az azóta eltelt pár hét alatt ébredtek.

FUTALA TIBOR megnyitó előadásában először az új könyvtárügyi alapjogszabályok (15/1976. törvényerejű rendelet, 17/1976. Minisztertanácsi rendelet és az 5/1978. KM rendelet) életbelépésének és az OSZIIR koncepció kialakításának a magyar könyvtárügy és szakirodalmi tájékoztatásügy szervezetére és működésére gyakorolt hatásával foglalkozott. A szabályozás eredményének elkönnyelhető pozitívum az ellátandók körének kibővítése a speciális ellátást igénylő rétegekkel, valamint az, hogy lehetőséget ad a hálózatok és együttműködési körök ésszerűbb szervezésére, ami

FUTALA TIBOR megfogalmazásában így hangzott: „...a magam részéről ebben a következetes és dialektikus szabályozásban távlatilag a strukturált könyvtárpolitika kibontakozásának a lehetőségét látom; a mindennel való egy kicsit törődés helyett a határozott és valóságos voltuknál fogva orientáló hangsúlyok kirakását”.

A szakkönyvtári és a szakirodalmi tájékoztatói tevékenység összehangolásának esetében már korántsem lehet ilyen egyértelműen derűlátóan nyilatkozni, mint-hogy – továbbra is öt idézve – „a szakkönyvtári és a szakirodalmi tájékoztatói rendszer lényegi azonosságát a rájuk vonatkozó alapidokumentumok minden további nélkül 'nem adják ki', mivel más-más terminológiát használnak, és bár majdnem ugyanazon a területen terveznek, sokszor egymás tudta nélkül és esetenként egymás ellenére is.

A két, de meggyőződés szerint fogalmazva, inkább csak akkor két rendszer, ha e fikcióhoz való ragaszkodás miatt az egyik szemem tengelyét ujjal valamennyire eltolom, tervezési-szervezési-építkezési elveinek fokozódó egybeesése az elmúlt évtized mindennapi gyakorlatában még nem vagy csak alig volt érezhető.

Sőt: az a tény, hogy a III. Országos könyvtárügyi konferenciát követő időkben a két legérdekeltebb főhatóság, a Kulturális Minisztérium és az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság – mindegyik saját alapidokumentumait elkészítendő – koncepcionális tevékenységre vonult vissza, és hogy ez a koncepcionális tevékenység helyell-közzel az évtized jó részét felémésztette, sok korábban bár nem hibátlanul, de mégis reménykeltően bontakoztató erőfeszítést zsugorított ismét elvi szintre.

E visszanyesett erőfeszítések közül mindenekelőtt a gyűjtőkori egyeztetési munkákat kell megemlítenem, mint a szakkönyvtári és a szakirodalmi tájékoztatói együttműködés szempontjából a legfontosabbakat. Ezek 1973 márciusáig intenzíven folytak, azután mintha elvágták volna őket. Igaz, a gyűjtőkori együttműködés gondolatai az új könyvtárügyi alapjogszabályokban mint szakterületi és területi együttműködési körök nyertek megfogalmazást, ám ez a koncepció még annyira sem valóság, mint az 1968. és 1972. évi gyűjtőkori utasítások korlátozott valósága volt.”

Részletesen elemezte azt a furcsaságot is, hogy az Országos Szakirodalmi Információs Rendszer működésének alapját képező információs bázis nem esik egybe az országos feladatkörű szakkönyvtárak mezőnyével, ami arra vezethető vissza, hogy bár a tvr. és az OSZIIR koncepció bizonyos előrehaladást tükröz a két rendszer integrációját illetően, de nem szabályozza egyértelműen a kettő viszonyát, mindez pedig „azt a korábbi téveszmét konzerválja, hogy a szakkönyvtári és a szakirodalmi információs tevékenység – egy közismert spray szlogenjével élve – 'valami egészen más', s nem pedig ugyanannak a dolognak két oldala”.

Az egységes tervezéshez és a működőképes rendszerhez az kívánatik, hogy „...a két főhatóság egyszer közösen jelölne ki azt a kb. 200 információs intézményt és szakkönyvtárat, amelyre az ország szakirodalmi ellátását és szakirodalmi tájékoztatását elsősorban bázírozni lehet...”.

Az előadás a továbbiakban a korszerű szolgáltatásokat és a fokozott kooperációra intő jeleket taglalta, beszámolva a számítógépes technika terjedéséről, a már működő és a rövidesen meginduló számítógépes információkereső szolgáltatásokról, valamint az ezekhez kapcsolódó primer dokumentumgyűjtemények mostani helyzetéről, s jövőbeli szerepük fokozódó fontosságáról. A szolgáltatások alapját képező primer dokumentumgyűjtemények csak szellemileg és anyagilag egyaránt koordinált gyarapítási munka eredményeképpen jöhetnek létre.

Az előadó öröndetes fejlődésről számolhatott be a szakszervezeti, iskolai és tanácsi könyvtárak működési feltétel- és szolgáltatásmodelljei esetében. Kevésbé lehetett elégedett a szakkönyvtárak hasonló megítélésével. Szavai szerint: „Csak sajnálható, hogy ebből a modellezési gyakorlatból a szakkönyvtárügy és a szakirodalmi tájékoztatás egyelőre kimaradt. Megítélésem szerint a helyi szakkönyvtárak és információs munkahelyek szférájában gyakoriak a gazdaságtalan megoldások és befektetések. Különösen azokon a helyeken, ahol még nem jutottak el az adott vállalat, üzem, intézet mindenféle információs tevékenységének valamiféle integrálásához, folyik a hatalmasan megnőtt pénzügyi keretek formalista elköltése.

Sok olyan üzem van, amelynek megfelelő informáltságához sokkal több 'pénz, paripa, fegyver' kívántatnék, mint amekkora a jelenlegi ráfordítás, de még több az olyan, ahol a jelenleginél kevesebb. A szakkönyvtári és a szakirodalmi információs módszertani és koordinációs munka elmaradásában való felelősség nem kis mértékben éppen ebből a tényből tetszik ki.”

A szakma helyzetéről és közérzetéről szólva FUTALA TIBOR elkerülte a napjainkban oly igen divatos önsajnálatot és igyekezett meggyőzni a jelenlévő könyvtárosokat arról, hogy legalábbis anyagi helyzetüket tekintve, nincs okuk panaszra. Annál nagyobb hangsúllyal vetette fel viszont az oktatás felelősségét, nemcsak az iskolarendszerű oktatásban, hanem a munkahelyeken szerezhető ismeretek minőségéért is. Az utóbbiért leginkább a vezető-irányító könyvtárosokat tette felelőssé.

Az előadó végül a szolgáltatások hatókörével foglalkozva, a szakkönyvtárakat illetően megállapította, hogy a használók és az általuk használt dokumentumok száma sokkal intenzívebben emelkedett, mint a közművelődési könyvtárakban, aminek egyértelmű magyarázata, hogy „mindaz amit gyártmányfejlesztésnek, munkaszervezésnek, hatékonyságnak nevezünk, valóban nincs meg az információk szélesebb körben való

használata és az információk intenzívebb használata nélkül".

A vándorgyűlés másik áttekintő-összefoglaló előadása az információfeldolgozás és -szolgáltatás újonnan harcba állított eszköztárával, *a számítógépes technika alkalmazásának kérdésével foglalkozott*, beleértve természetesen a szakkönyvtárak és a szakirodalmi információ területén betöltött szerepüket is. HORVÁTH TIBOR beszámolt a napjainkig meghonosított mintegy 12–15 mágnesszalagos adatbázisról, a segítségükkel nyújtott szelektív információterjesztésről (SDI szolgáltatás) és a közeljövőben beindítandó újabb 8–10 mágnesszalag átvételéről.

A működő rendszerekkel kapcsolatban HORVÁTH TIBOR rámutatott arra, hogy átvételük, fejlesztésük kooperáció és központi elgondolások hiányában különböző úton történt, programjaik nagy változatosságot mutatnak, esetenként saját fejlesztés eredményeképpen jöttek létre, a fejlesztő-üzemeltető intézmény technikai bázisán alapulva.

Még mindig *nincs on-line kapcsolatra alapozott információszolgáltatás*, csak kísérletek folynak az OMKDK és az INIS adatbázis közötti kapcsolat megteremtésére, ami főként hírközlő technikánk hiányosságai és elégtelensége miatt még nem valósulhatott meg. Ugyanez az ok gátolhatja és gátolja is más számítógépes szolgáltatások bevezetését. A szelektív információterjesztéssel csak kurrens információszolgáltatásra vagyunk berendezkedve, *retrospektív keresési lehetőségeink még nagyon korlátozottak*, pedig az igények erre is kiterjednének. Ezért kell mielőbb lehetővé tenni a külföldi nagy retrospektív adattárakhoz való csatlakozást.

A korszerű technika körének kibővülése fokozza az eredeti dokumentumok iránti keresletet, ami a primer dokumentumok összehangolt beszerzését, illetve szervezett szolgáltatását (kölcsönzés és reprográfia) kívánja a szolgáltatásban részt vevő valamennyi intézménytől. Természetesen, ahhoz, hogy a nemzetközi információs rendszerek hasznélvezői legyünk, *részt kell vállalnunk* a kereteik között folyó *információs programok és rendszerek kidolgozásában*. Mellesleg szólva, nem hátrányos üzlet ez olyan kis országnak, mint amilyen a miénk. S azt is fel kell fognunk, hogy nem bíbelődhetünk túl sokáig az eddig átvett rendszerekkel, különben lépéshátrányba kerülünk a külföldön sokkal gyorsabban fejlődő rendszerekkel és technikával szemben.

Nagy elvárásokkal fordulnak az ország könyvtáros szakemberei a régóta beharangozott számítógépes központi szolgáltatások felé (pl. cédulaszolgáltatás, távlatokban pedig a KC-k gépesítése). Igaz, hogy az MNB számítógépes előállítása megszületett, még hozzá a bibliográfiai leírások tekintetében a nemzetközi szabvánnyal egybehangozóan, de az MNB rendszere egyéb szolgáltatást még nem nyújt.

HORVÁTH TIBOR is hangsúlyozta azt a már oly sokszor felismert igazságot, hogy *a magyar könyvtáros szakma legnagyobb gyengéje az együttműködés hiánya*, amire – különös módon – nemzetközi szinten valahogy még csak képesek vagyunk, ám a hazai pályán – képletesen szólva – *„mindenki maga rúgja a labdát, és önmaga cselez, s így nem csoda, ha a gól berúgása nemigen sikerül”*.

A szekcióülések szinte *valamennyi hozzászólója foglalkozott a könyvtári és információs munka területén való együttműködés szorgalmazásával*. Ugyancsak foglalkoztak azzal, hogy miképpen lehet a korlátozott anyagi lehetőségek szabta határokat az együttműködés kialakításával megszüntetni. Mégis, a *szakkönyvtárak* és a szakirodalmi információ területén – a *III. szekcióban* –, amelynek korreferátumait és vitáit módunkban volt figyelemmel kísérni – ettől eltérő kérdések és megoldási javaslatok is felmerültek. Ezek nyilvánosságra hozatala talán hozzásegít ahhoz, hogy jó időben gondolkodni kezdjünk mielőbbi előrelépésen. Nevezetesen, a technikai ellátottsággal foglalkozó *III. szekció* egyik felkért hozzászólója, SZÖNYI KATALIN, a SZÁMOK főosztályvezetője mondta: *„A hagyományos könyvtári szolgáltatások eddig ingyenesek, illetve ingyenesnek mondhatók voltak. A számítógépek alkalmazásával kimutathatóan megnövekedtek a tájékoztatói, könyvtári költségek. Ki viselje ezeket a költségeket és milyen mértékben?”* Ez valóban lényeges kérdés, amit az eddig működésbe állított mágnesszalagos szolgáltatásoknál még így-úgy meg is oldottunk, de ha körük és szolgáltatásaik bővülni fognak, a költségek oly mértékben megnövekednek, hogy a könyvtárak eddigi költségvetési kereteikből nemigen lesznek képesek a tőlük mai napig elvárt ingyenességre.

Szintén e szekcióülésen hangzott el a reprográfia szerepében és megítélésében sürgős szemléletváltást követelő hozzászólás, ÓNÓDY MIKLÓS, az Országos Széchényi Könyvtár főosztályvezető-helyettese részéről. A reprografián belül elsősorban *a mikrofilmtechnika jelentőségét hangsúlyozta*.

Felvázolta a jövőben egyedül gazdaságos mikromásolat-szolgáltatás képét, amely rövid úton és rövid időn belül számítógépes adatbázisokhoz is csatlakoztatható. Itt jószerivel valamennyi technikai feltétel adott a mai magyar könyvtárakban, csupán a maradi, *„papírhoz ragadt” könyvtárosi és használói szemlélet gátolja meg térhódítását*. A szemléletváltás annál is sürgetőbb, mivel a retrospektív keresés keltette és gyorsan növekvő igények kielégítése primer dokumentumokkal egy-egy szakterületen csak úgy képzelhető el, ha a keresett művek mikrohordozón tárolt gyűjteménye a szolgáltató intézmény birtokában van.

A szemléletváltással együtt némely területen *a terminológiai váltás is szükségesnek látszik*, nevezetesen a mikrofilmes és egyéb reprográfiai technikák terjedése is

szükségessé teszi, hogy a „*hagyományos és nem hagyományos dokumentum*” elnevezés átadja a helyét a valóságot jobban tükröző meghatározásoknak (pl. szöveges dokumentum, hangzó dokumentum és képes dokumentum).

A III. szekcióban elhangzott korreferátumok és viták számos olyan kérdést vetettek fel, amelyeket *célszerű lenne a IV. Országos könyvtárügyi konferencia elé tárn*, úgymint:

a külső forrásból származó adatbázisok és a saját feldolgozásra épülő adatbázisok csatlakoztatásához szükséges modellek és ajánlások kidolgozása,

a már kidolgozott programok hozzáférhetővé tétele, a gépesítési szándék előrejelzése az intézmények részéről,

kooperáció a feldolgozásban és szolgáltatásban, az adatbázisok együttműködésen alapuló (közös) használata,

az adatbázisok használatának pénzügyi szabályozása, a mikrofilmtechnika használatára való ösztönzés és ajánlások a mikrofilmes szolgáltatások fogadásához szükséges eszközök tekintetében,

az audiovizuális technika (videokazetta, videolemez) fogadására és kezelésére való felkészülés, ajánlások a korszerű anyagmozgatásra.

* * *

Az előadásokat, a III. szekció hozzászólóit, a másik két szekciótól érkező összefoglalókat és a záróértékelést figyelmesen végighallgatva, megpróbáltuk magunknak is feltenni a kérdést: *hogyan is áll ezek szerint a szakkönyvtárak és a szakirodalmi információ ügye?* Úgy tűnt számunkra, hogy az előadók teljesen világosan exponálták a szakkönyvtárügy megoldandó feladatait. De néhány megszívlelendő ajánlásuk (együttműködés, az anyagiak ésszerű elosztása) úgy csengett a fülünkbe, mint a minden karácsonykor felhangzó énekek, hiszen legalább egy évtizede olvassuk és halljuk ezeket a könyvtári szaksajtóban, különböző rövid és hosszú távú tervekben, koncepciókat tárgyaló értekezleteken. Ön-kéntelenül is megkérdezi az ember: ha ennyi nagy tudású szakember ilyen világosan meg tudja fogalmazni, hogy mit is kell tenni, miért nem kezdődtek már meg eredményesebben a változásokat hozó munkák? Munkákról beszélünk, nem tervekről!

Mibe foghatnánk bele máris?

A vezető könyvtári és információs intézmények mindegyikének, köztük az OMKDK-nak is, amelynek akár példát is lehetne mutatnia ebben, *nagyobb aktivitással kellene szerepelnie az országos jelentőségű központi szolgáltatások kiépítésében*, pl.

a kutatási jelentések, illetve egyéb korszerű információhordozók együttműködésén alapuló gyűjtése,

közös feldolgozása és központi katalógus létrehozása;

könyvtárközi kölcsönzés ágazati—tudományági munkamegosztásban való bonyolítása és ugyanilyen elven szervezett tárolóraktárak létrehozása;

kézzelfogható koordinációs és módszertani tevékenység.

Az előadásokban oly sokat emlegetett együttműködésre mind jobban rá fognak szorulni a könyvtárak. Főleg az *állományépítés terén* mutatkoznak máris nehézségek. A pénzügyi lehetőségeink és a kiadványok ára között szélesedő szakadék nem teszi lehetővé, s főleg nem józan ésszel elfogadhatóvá, hogy bármilyen és bármennyi dokumentumot beszerezzünk. Pontosan kimunkált gyűjtőkori leírások és ellátottsági vizsgálatok lehetővé tennék a *szakterületek közötti gyűjtőkori munkamegosztást és összehangolást*. A felméréseket máris el kellene kezdeni — esetleg az OMKDK-nak, mint koordinációs központnak, módszertani útmutatásával — a hálózati központok irányítása mellett, és az eredményeket (szöveges értékeléseket és számadatokat) az OMKDK kezdeményezésére alakuló koordinációs kollégium, valamint a IV. Országos könyvtárügyi konferencia elé tárn

Mit tudunk mondani a „számítástechnika a könyvtárakban” témáról?

Azon töprengtünk csupán, hogy ilyen szellemi és anyagi kapacitás birtokában *miért nem vagyunk képesek legalább a központi szolgáltatásokat gyorsabban működőképessé tenni?* Összeadni a pénzt oda, ahol az megfelelően kamatozna a több, jobb és egyértelműbben áradó információból. (Gondolunk itt az OSZK központi szolgáltatásainak számítógépesítésére, úgy mint: központi folyóiratkatalógus, folyóiratcikk repertórium, MNB céduaszolgáltatás.)

Az egyes külföldi adatbázisok telepítése — egyelőre úgy tűnik — *nem koordináltan történik*, holott már csak anyagi okoknál fogva is, de még inkább a szolgáltatások színvonalának és gyorsaságának érdekében célszerű lenne ezeket olyan helyeken tárolni, ahol a legjobb adottságok vannak mind az állomány összetétele, mind a szellemi erők tekintetében. Nem hisszük, hogy teljességgel gazdaságtalan vagy kivitelezhetetlen lenne a III. szekcióban elég hosszasan felsorolt programegységessítési, rendszer-összekapcsolási, az elszigeteltséget végre feloldó megoldások—ajánlások kidolgozására valamiféle „*szocialista részvénytársaság*” szervezése.

Személyes beszélgetéseink és szakmai viták során azt tapasztaltuk, hogy más könyvtárakban dolgozó kollégáink hozzánk hasonló türelmetlenséggel szeretnének már végre tenni is valamit annak érdekében, hogy a koncepciókban, tervekben és előadásokon elhangzott fejlesztési irányba mozduljunk. Úgy tűnt, legtöbbjüknek van egy-egy probléma megoldására elképzelése, javaslata, amely többé-kevésbé egybecseng a felettések által

megfogalmazott tervekkel. És valamennyien feletteseink határozott döntéseit várjuk az előrelépéshez. Mi és tettevagyó kollégáink nem fogjuk hátráltatni a munkát.

BERKE Barnabásné—CZIEGLER Mária:
A szakkönyvtárügy és a szakirodalmi információ kérdései a Magyar Könyvtárosok Egyesületének szombathelyi vándorgyűlésén

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete az évente megrendezett vándorgyűlését 1980-ban Szombathelyen tartotta. A szerzők az ott elhangzott előadások és szekcióülések alapján a szakkönyvtárügy és a szakirodalmi információ helyzetét ismertetik, hozzáfűzve saját gondolataikat a kooperáció és a számítástechnika területén.

* * *

Mrs. BERKE, S.— CZIEGLER, M.:
Problems of librarianship and scientific-technical information at the itinerary congress of the Association of Hungarian Librarians

In 1980 the annual itinerary congress of the Association of Hungarian Librarians was held in Szombathely. Based upon the papers of the conference the authors describe the state-of-the-art of scientific and technical information and librarianship in Hungary. They also present their comments concerning cooperation and computerization.

БЕРКЕ, Б.—ЦИГЛЕР, М.: Вопросы технических библиотек и научно-технической информации на выездной сессии Общества венгерских библиотекарей.

В 1980 году Общество венгерских библиотекарей свою ежегодную выездную сессию провело в Сомбатхее. Авторы знакомят с положением технических библиотек и научно-технической информации на основе докладов, прозвучавших на этой сессии, излагая одновременно и свои взгляды в отношении кооперации и вычислительной техники.

* * *

Frau BERKE, S.—CZIEGLER, M.:
Fragen des Fachbibliothekswesens und der fachliterarischen Information auf der Wandertagung des Vereins der Ungarischen Bibliothekare

Der Verein der Ungarischen Bibliothekare hielt seine jährliche Wandertagung in 1980 in der Stadt Szombathely. Aufgrund der verlauteten Vorträge und stattgefundenen Sektionsberatungen stellen die Verfasserinnen den Stand des Fachbibliothekswesens und der fachliterarischen Information in Ungarn dar, und zwar mit hinzufügung ihrer eigenen Gedanken über die Kooperation und den Einsatz der Rechentechnik.

Könyvtárosok, figyelem!

Az alábbi ETO-kiadványok megrendelhetők a Könyv-
értékesítő Vállalat Könyvtárellátó Főosztályának kézi-
raktárától (Budapest, XIII. Visegrádi u. 62. Levélcím:
1391 Budapest, Pf. 204):

ETO Rövidített Kiadás, 1. köt. Táblázatok kve 230 Ft

ETO Rövidített Kiadás, 2. köt. Betűrendes
mutató kve 225 Ft

Az ETO táblázataiban 1966—1975 között
bekövetkezett módosítások.
(Útmutató az ETO rövidített magyar
kiadásának használói számára) fve 90 Ft